

RTU profesionālās maģistra studiju programmas
“Būvuzņēmējdarbība un nekustamā īpašuma vadīšana” izmaiņu novērtējums

1. Informācija par izmaiņu būtību

Novērtējuma priekšmets ir Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) studiju virziena “*Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība*” profesionālās maģistra studiju programmas¹ “*Būvuzņēmējdarbība un nekustamā īpašuma vadīšana*” izmaiņas jeb precīzāk – papildinājumi ar diviem jauniem studiju variantiem, kas līdzās esošajiem diviem attiecīgi ir trešais un ceturtais studiju variants.

Saskaņā ar vizītē precizēto informāciju:

- Trešais (3.) studiju variants paredz, ka tādā gadījumā, ja iepriekš ir iegūts profesionālā bakalaura grāds un 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija konkrētās RTU programmās (kur šāds grāds un kvalifikācija iegūstama) vai inženierzinātņu bakalaura grāds būvzinātnē vai tam pielīdzināma izglītība būvzinātnē, pabeidzot šo programmas studiju variantu 100 KP apjomā 2,5 gadu laikā pilna laika studijās (vai 3 gados nepilna laika studijās), līdzās profesionālā maģistra grādam būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma vadīšanā, absolvents var iegūt arī 5.līmeņa profesionālo kvalifikāciju *Būvniecības tāmju inženieris* (Profesijas standarts Nr. 2142 32).
- Ceturtais (4.) studiju variants paredz, ka tādā gadījumā, ja iepriekš ir iegūts profesionālā bakalaura grāds un 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija RTU profesionālajā bakalaura studiju programmā “Nekustamā īpašuma pārvaldība”, profesionālā maģistra grādu būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma vadīšanā var iegūt pabeidzot šo programmas studiju variantu (4.) 40 KP apjomā 1 gada laikā (vai 1,5 gada laikā nepilna laika studiju gadījumā), kas salīdzinājumā ar pārējiem programmas studiju variantiem ir apjomā mazāks un laikā īsāks.

Priekšnoteikums programmas trešā (3.) studiju variantu izvēlei ir:

- profesionālais bakalaura grāds un 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija, kas iegūta absolvējot programmas nekustamā īpašuma pārvaldībā vai būvzinātnē un civilā celtniecībā, arhitektūrā un pilsētplānošanā

vai

- inženierzinātņu bakalaura grāds būvzinātnē vai tam pielīdzināma izglītība būvzinātnē.

Priekšnoteikums programmas ceturta (4.) studiju variantu izvēlei ir

- profesionālā bakalaura grāds un 5.līmeņa profesionālā kvalifikācija nekustamā īpašuma pārvaldnieks, nekustamā īpašuma ekonomists vai nekustamā īpašuma vērtētājs, kas iegūta absolvējot RTU profesionālo bakalaura studiju programmu “Nekustamā īpašuma pārvaldība”.

Novērtējamā programma tiek īstenota RTU Inženierekonomikas un vadības fakultātē, bet tai ir izteikti starpdisciplinārs raksturs.

¹ RTU dokumentos saukta maģistra profesionālo studiju programma

2. Informācija par avotiem, uz kuriem balstīts novērtējums

Pirms vizītes saņemtie materiāli:

- RTU 01.07.2016. iesniegums Akadēmiskās informācijas centram;
- Akadēmiskās izglītības kvalitātes aģentūrai (1 lpp.);
- RTU 23.05.2016. Senāta sēdes lēmuma noraksts (3 lpp.);
- tabula Studijas programmas atbilstība noteiktajām prasībām (3 lpp.);
- tabula Programmas atbilstība profesijas standartam (2 lpp.);
- MK 26.08.2014. noteikumi Nr.512 "Noteikumi par profesionālās augstākās izglītības valsts standartu".

Vizītes laikā (12.08.2016.) apskatītie materiāli:

- Dokumenti par programmas izmaiņu virzīšanu RTU struktūrvienībās;
- Rīkojums par programmas valsts pārbaudījumu komisiju;
- Kursu apraksti;
- Docētāju CV;
- RTU studiju virziena "Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība" pārskats par studiju virziena pilnveidi 2014./2015.studiju gadā (pašnovērtējuma ziņojums).

Pēc vizītes (15.08.2016.) elektroniski no RTU saņemtie materiāli:

- Informācija par studentu skaitu programmā;
- Programmas SVID analīze;
- Absolventu aptaujas rezultāti;
- Saite uz RTU kursu aprakstiem;
- Saite uz iepriekšējiem studiju virziena, t.sk. novērtējamās programmas, pašvērtējumiem.

3. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizītes laikā 2016.gada 12.augustā RTU IEVF Rīgā, Kalnciema ielā 6, notika tikšanās ar novērtējamās programmas direktori, Būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma ekonomikas institūta direktori, profesori Inetu Geipeli un docenti Kristīni Fedotovu. Vizītē pārrunāti ar rosinātajām izmaiņām saistīti jautājumi, izskatīti dažādi programmas dokumenti un materiāli, kā arī bija iespēja apskatīt programmas docētāju publikācijas, tai skaitā gan publikācijas zinātniskos izdevumos, gan publikācijas, kas izmantojamas, kā mācību un metodiskie materiāli.

4. Secinājumi

No pārrunām ar programmas direktori vizītes laikā, secināms, ka:

- 3.studiju varianta ieviešanu rosinājušas izmaiņas darba tirgū – tur trūkst profesionālu tāmētāju (būvniecības tāmju inženieris), un bez tam darbību pārtraucis organizācija/uzņēmums, kas iepriekš gatavoja ar tāmju sagatavošanu saistītu produkciju, kā veidlapas, metodika u.tml.
- Savukārt 4.studiju varianta rosinātājs ir atsauksmes no maģistra programmā studējošo daļas, kas iepriekš beiguši RTU profesionālo bakalaura programmu "Nekustamā īpašuma pārvaldība". Studenti norādījuši, ka daļa no mācītā jau apgūta profesionālajā bakalaura studiju programmā, bet viņi būtu ieinteresēti ātrākā un koncentrētākā augstāka (maģistra) grāda iegūšanā.

Jaunākajā pašnovērtējuma ziņojumā nekas par šāda veida izmaiņu nepieciešamību nav norādīts. Jāpiezīmē, ka arī tāda būtiska programmu raksturojoša informācija, kā studentu skaits programmā, studentu struktūra (Latvijas, ārvalstu), kā arī absolventu skaits, pārskatā nav atrodamā. Informācija par kopējo studentu skaitu programmā un tā dinamika atsūtīta vēlāk. Pārskatā norādīts, ka regulāri tiek atjaunota programmu SVID analīze, bet pati analīze nav atrodamā; norādīts, ka notiek regulāras studējošo un absolventu aptaujas, bet secinājumi par to rezultātiem nav atrodamā. Šī informācija atsūtīta vēlāk. Pārskatā norādīts par jaunākās literatūras pieejamību un datu bāzu izmantošanu, taču apskatot kursu aprakstus, jāsecina, ka vairums to sen nav aktualizēti un attiecīgi tajos nav jaunākā literatūra.

Tai pašā laikā pozitīvi jānovērtē programmas gūtais starptautiskais atzinums. Saskaņā ar pārskatā sniegto informāciju RTU IEVF īstenotā maģistra studiju programma ierindota 45.vietā starp pasaules labākajām universitāšu un biznesa skolu programmām nekustamā īpašuma pārvaldīšanas jomā (pēc Eduniversal reitinga). Šāds atzinums neļauj nolaist programmas kvalitātes latiņu.

- Salīdzinot trešā (3.) studiju varianta apjoma prasības ar MK 26.08.2014. noteikumiem Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", var secināt, ka maģistra programmas studiju varianta mācību ilgums, apjoms un struktūra atbilst noteikumu prasībām.
- Savukārt, izvērtējot RTU sniegto salīdzinājumu par programmas atbilstību profesijas standartam (Būvniecības tāmju inženieris, prof. standarts Nr.2142 32), var secināt, ka:
 - Profesijas standarta pilnīgi visas prasības tiek noklātas tikai tad, ja izmanto pilnīgi visu programmā piedāvāto kursu klāstu, ņemot vērā arī iepriekš apgūto atbilstoši uzņemšanas prasībām. Visu studiju kursu klāstu veido obligātie studiju priekšmeti (20 KP) un ierobežotas izvēles studiju priekšmeti, kur no 16 piedāvātajiem kursiem ar kopējo apjomu 42 KP, jāizvēlas kursi 34 KP apjomā. Tātad kaut kāda daļa (8 KP) no profesijas standarta prasībām netiek noklāta.
 - Pie tam apskatot profesijas standarta prasības un tam atbilstoši norādītā kursa saturu vai informāciju, ka prasmes gūtas iepriekšējā izglītībā, var secināt, ka ir gadījumi, ka kursa apraksts neliecina, ka norādītās prasības tā ietvaros ir apgūstamas. Izskatot materiālus, konstatētie neatbilstības gadījumi ir starp šādām profesijas standarta prasībām un norādītajiem kursiem:

<i>Profesijas standarta prasības</i>	<i>Norādītais atbilstošais kurss programmā</i>
Būvdarbu publisko iepirkumu regulējošie normatīvie akti Būvdarbu publiskā iepirkuma konkursa nolikuma izstrādāšana	Būvniecības projektu vadīšana
Inženierbūves nekustamajos īpašumos Dzīvojamo māju inženierkomunikāciju tehniskā un organizatoriskā apkalpošana	Zemes izmantošanas pārvaldība
Informācijas tehnoloģijas būvniecībā un ēku pārvaldīšana	Būvniecības projektu risku un kvalitātes vadība
Dzīvojamo māju pārvaldīšanu regulējošie normatīvie dokumenti	Komerctiesības
Būvprojekta grafika, tehniskā rasēšana, autocad	Datorizētā projektu vadība
Ēku, būvju un inženierkomunikāciju tehniskā stāvokļa novērtēšana	Nekustamo īpašumu vizuālās vides plānošana

- Salīdzinot ceturtdā (4.) studiju variantā apjoma prasības ar MK 26.08.2014. noteikumiem Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu", var secināt, ka formāli maģistra programmas studiju variantā mācību ilgums, apjoms un struktūra atbilst noteikumu prasībām:
 - Maģistra programmas apjoms ir 40 KP;
 - Maģistra programmas pilna laika studiju ilgums ir viens gads un kopējais studiju ilgums ar profesionālo bakalaura programmu ir pieci gadi;
 - Maģistra programmas obligāto saturu veido:
 - studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares teorijā un praksē – 10 KP;
 - pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un studiju kursi – 4 KP (jāpiebilst gan, ka tas ir viens ierobežotās izvēles kurss);
 - studiju kursi, kuri nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā;
 - prakse 6 KP apjomā, jo ir atbilstošas iepriekšējās augstākās profesionālās izglītības prasības;
 - valsts pārbaudījums – maģistra darbs – 20 KP.

5. Rekomendācijas

- Precīzāk un nepārprotamāk formulēt uzņemšanas prasības katram studiju variantam.
- Ikgadējo programmas pašnovērtējumu (analīzi) veikt pēc būtības dziļāku un attiecīgi iekļaut šo informāciju un rezultātus pārskatā.
- Regulāri aktualizēt kursu aprakstus.
- Akurātāk noformēt dokumentus / materiālus, jo arī tā ir prakse, ko studenti pārņem.
- Izvērtēt programmai atbilstošo profesiju standartu atbilstību šodienas darba tirgus prasībām, nepieciešamības gadījumā sadarbībā ar profesionālajām organizācijām / asociācijām, rosināt izmaiņas.
- Pilnveidot programmu un kursus atbilstoši profesiju standartu aktuālajām prasībām, pamatīgāk izsvērt un pilnveidot pieteikumu jauna studiju variantā izveidošanai, detalizētāk pamatojot tā nepieciešamību un atbilstības salīdzinājumam izmantojot izvērstāku par esošo tabulu:

Nr. p.k.	Profesijas standarta prasības	Atbilstošais kurss/ gūtās prasmes iepriekšējā izglītībā	Atbilstošais kurss maģistra programmā	Maģistra programmas kursa statuss (obligātais, izvēles)

6. Priekšlikums

- Neatļaut veikt RTU pieprasītās izmaiņas par profesionālās maģistra programmas "Būvuzņēmējdarbība un nekustamā īpašuma vadīšana" papildinājumu ar iesniegumā norādīto trešo (3.) studiju variantu: *(studiju apjoms 100 kredītpunkti; studiju ilgums pilna laika studijām 2,5 gadi un nepilna laika studijām 3 gadi; iegūstamais grāds un kvalifikācija: profesionālais maģistra grāds būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma vadīšanā un Būvniecības tāmju inženieris; uzņemšanas prasības: profesionālais bakalaurs grāds un 5. līmeņa profesionālā kvalifikācija, kas iegūta, absolvējot programmas nekustamā īpašuma pārvaldībā vai būvzinātnē un civilā celtniecībā, arhitektūrā un pilsētu plānošanā vai inženierzinātņu bakalaurs grāds būvzinātnē vai tam pielīdzināta izglītība būvzinātnē).*
- Atļaut veikt RTU pieprasītās izmaiņas par profesionālās maģistra programmas "Būvuzņēmējdarbība un nekustamā īpašuma vadīšana" papildinājumu ar iesniegumā ceturto (4.) studiju variantu (numerācija no iesnieguma): *(studiju apjoms 40 kredītpunkti; studiju ilgums pilna laika studijām 1 gads, nepilna laika studijām 1,5 gadi; iegūstamais grāds: profesionālais maģistra grāds būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma vadīšanā; uzņemšanas prasības: profesionālais bakalaurs grāds nekustamā īpašuma pārvaldībā un 5. līmeņa profesionālā kvalifikācija nekustamā īpašuma pārvaldnieks vai nekustamā īpašuma ekonomists vai nekustamā īpašuma vērtētājs, kas iegūta absolvējot programmu "Nekustamā īpašuma pārvaldība") ar nosacījumu, ka precīzāk un nepārprotamāk tiek formulēti uzņemšanas nosacījumi.*

Dr.oec. Inga Vilka

Rīgā, 2016.gada 17.augustā